

Artystyczne stolice Młodej Polski...

Uzupełnij definicje, dodając twórców i miejsca!

..... – biblioteka i wydawnictwo we Wrocławiu (najstarsze z istniejących w Polsce), założony w 1827 roku we Lwowie. Dziś to jedna z najważniejszych instytucji kulturalnych i naukowych w kraju, wśród zbiorów znajduje się m.in. rękopis *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza.

..... – otwarty w 1896 roku, zachwycał wspaniałym gmachem, wzorowanym na operze paryskiej, oraz wybitnym repertuarem. Wystawiano w nim sztuki największych twórców przełomu XIX i XX wieku.

..... – wyższa uczelnia, utworzona w 1661 roku na mocy aktu fundacyjnego Jana II Kazimierza, ważny ośrodek nauki, na którym wykładali wybitni humaniści (m.in. Jan Kasprowicz).

..... – założona w 1897 roku, odznaczała się bardzo bogatą kolekcją dzieł.

..... – poeta „trzech pokoleń”, którego ukształtowało środowisko literackie Lwowa. Debiutował w okresie Młodej Polski w 1901 roku tomikiem *Sny o potęgde*.

..... – najpopularniejsza kawiarnia i restauracja w Krakowie, na Starym Mieście, przy ul. Floriańskiej 45. Na początku XX wieku w lokalu powstał legendarny kabaret literacki *Zielony Balonik*.

..... – otwarty w 1893 roku, upamiętnił się jako scena prapremier arcydzieł polskiego romantyzmu (m.in. *Kordian* J. Słowackiego 1899, *Dziady* A. Mickiewicza 1901), wielu dramatów S. Wyspiańskiego (m.in. *Wesele* 1901). Od 1909 roku nosi nazwę Teatr im. J. Słowackiego.

..... – założone w 1897 roku, należeli do niego niemal wszyscy wybitni artyści polscy końca XIX i pocz. XX wieku. Do 1914 roku uważano je za oficjalną reprezentację polskiej twórczości plastycznej. Działo do 1936 roku.

..... – uczelnia artystyczna, założona w 1818 roku. Wykładali tutaj najwybitniejsi artyści Młodej Polski: J. Malczewski, L. Wyczółkowski, J. Stanisławski, T. Axentowicz, S. Wyspiański czy K. Laszcza.

..... – malarstwa uczyła się w Krakowie i Monachium. Pracowała samodzielnie w Monachium, Berlinie, Wiedniu i Paryżu. Od 1898 roku na stałe zamieszkała w Paryżu. Malowała głównie portrety, studia figuralne, kwiaty, pejzaże i wnętrza.

..... – w latach 1895–1910 był dyrektorem Szkoły Sztuk Pięknych w Krakowie, którą przekształcił w akademię i unowocześnił jej system nauczania. Malował realistyczne sceny rodzajowe, pejzaże zimowe, widoki wiejskich kościołów drewnianych i zabytkowej architektury Krakowa.

..... – wszechstronny artysta. Malował, rysował, wykonywał grafiki, projektował witraże, pisał wiersze i dramaty. Najważniejszym jego dziełem i zarazem sztuką teatralną było *Wesele*, twórczo wykorzystujące poetykę symbolizmu, ukazujące gorzki obraz beziły społeczeństwa krępowanego podwójną niewolą – politycznego ucisku i bezwładności narodowej tradycji.

..... – prototyp postaci Gospodarza z *Wesela* Wyspiańskiego. Malował gł. obrazy rodzajowe, przedstawiające zwłaszcza folklor wsi podkrakowskich, tworzył też polichromie, w których połączył motywy ludowe z secesyjną stylizacją.

..... – malarz i grafik, wybitny artysta Młodej Polski. Tworzył w nurcie malarstwa realistycznego, którego uczył się u Wojciecha Gersona (Warszawa), Aleksandra Wagnera (Monachium), a także Jana Matejki (Kraków). Jednak największy wpływ na jego twórczość miały wędrówki po Kresach. Piękno krajobrazu skłoniło go do poszukiwań impresjonistycznych i to właśnie z tego okresu pochodzą jego najważniejsze prace.

..... – nazywany jest ojcem symbolizmu w polskim malarstwie przełomu XIX i XX wieku. W swojej twórczości często odwoływał się do utworów J. Słowackiego oraz motywów mitologicznych (faun, chimera, satyr).

..... – to jeden z ważniejszych małopolskich rzeźbiarzy, a jego zmysłowa *Zrozpaczona* jest doskonałym przykładem rzeźby secesyjnej o rodowodzie francuskim. Wykonywał też medale i plakiety, zajmował się ceramiką, malarstwem i grafiką.

..... – wybitny pejzażysta, znany z małych, nastrojowych, syntetycznych pejzaży, o szerokiej paśmie barwnej. W krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych wprowadził metodę studiów plenerowych, z jego „klasy pejzażowej” wyszło wielu znanych pejzażystów.

..... – malarz i architekt. Twórca i popularyzator stylu zakopiańskiego. Był ojcem Stanisława Ignacego Witkiewicza, autora *Szewców*.

..... – pierwszy dom zbudowany w stylu zakopiańskim projektu Stanisława Witkiewicza. Obecnie jest siedzibą Muzeum Stylu Zakopiańskiego (oddział Narodowego Muzeum Tatrzańskiego im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem).

..... – jeden z prekursorów polskiego malarstwa, które korzystało z założeń francuskiego impresjonizmu. W 1889 roku odwiedził Paryż, gdzie mógł podziwiać wystawy Claude'a Moneta i Paula Cézanne'a. Po powrocie do Warszawy podjął w swoim malarstwie eksperymenty impresjonistyczne.

..... – związany z warszawskim środowiskiem artystycznym przełomu XIX i XX wieku. Studiował w Kijowie, Petersburgu i Monachium. Był przede wszystkim uznanym portrecistą, w nowoczesny, ekspresyjny sposób ukazującym prawdę o swoich modelach. Był autorem inicjałów i winiety do *Chimery*.

..... – związał swoje życie i twórczość z Francją. Zaprzyjaźniony z Pauliem Gauguinem i kręgiem grupy Pont-Aven, przejął od nich syntetyzm form, polegający na eliminowaniu nieistotnych szczegółów kompozycji, posługiwaniu się płaskimi plamami koloru ograniczonymi grubym konturem przy zachowaniu czytelności motywu.

..... – „to centralny punkt miasta. Serce Lwowa. [...] był to przez długie dziesiątki lat reprezentacyjny lokal, w którym schodziła się elita miasta: świat polityczny i wojskowy, palestra i finansjera, uniwersytet i teatr. [...]”. Józef Mayen *Gawędy o lwowskich kawiarniach*.

..... – kabaret, który został zawiązany w 1905 roku w Jamie Michalikowej. Duszą kabaretu i autorem tekstów był Tadeusz Żeleński-Boy. Stronił od satyry politycznej, wyśmiewał natomiast różne anomalie życia ówczesnego Krakowa i Galicji, atakował filistrów, w krzywym zwierciadle ukazywał również mity Młodej Polski.